

Nagrada „22. decembar“

Povodom Dana Jugoslovenske narodne armije savezni sekretar za narodnu odbranu, general armije Veljko Kadijević, dodelio je Nagradu „22. decembar“ najzaslužnijim stvaraocima u 1990. godini. Time je nagrađenima odati priznanje za izvanredne uspehe u rukovođenju i komandovanju jedinicama naših oružanih snaga i za najbolja ostvarenja iz oblasti ratne veštine, društvenih i tehničkih nauka, pronalazaštva ili tehničkih unapređenja, medicinsko-bioloških nauka i istorije medicine. Takođe, ove godine je dodeljena i Nagrada „22. decembar“ za životno delo.

Nagrade su dobili:

- 1) za životno delo, posthumno – admiral Petar Šimić
- 2) za izvanredne uspehe u rukovođenju i komandovanju – general-pukovnik Aleksandar Spirkovski, general-major Dušan Uzelac, general-major Živan Mirčetić, kontraadmiral Đuro Pojer i pukovnik Vladimir Božičević;
- 3) iz oblasti ratne veštine, pukovnik u penziji Aleksander Razingar, dipl. inž., za knjigu Elektronsko izdavanje i maskiranje;
- 4) iz oblasti društvenih nauka, potpukovnik doc. dr Vojislav Stojković za knjigu Tehnologija vojnog obrazovanja;
- 5) iz oblasti tehničkih nauka, potpukovnik dr Nikola Vujanović, za knjigu Teorija pouzdanosti tehničkih sistema.
- 6) iz oblasti tehničkih unapređenja i pronalazaka – pukovnik Ivan Katalinić, dipl. inž. i građansko lice na službi u JNA mr Krešimir Bubljić, dipl. inž. za zajednička tehnička unapređenja borbenih sredstava;
- 7) iz oblasti medicinsko-bioloških nauka, pukovnik doc. dr sci med. Miroslav Miletić, za doktorsku disertaciju pod nazivom Organizacija ranog otkrivanja poremećaja zdravlja aktivnih vojnih lica.
- 8) iz oblasti istorije medicine grupa od 21 autora – pukovnik Nikola Anić, naučni savetnik, general-potpukovnik prof. dr Bogoljub Arsić, pukovnik dr Saša Božović, general-major dr Žarko Cvetković, general-potpukovnik prof. dr Đorđe Dragić, pukovnik prof. dr Mihajlo Funtek, prof. dr sci med. Vera Gavrilović, pukovnik prof. dr Miodrag Jašović, pukovnik prof. dr Marjan Južnić, pukovnik dr Georgi Kamčevski, pukovnik mr ph Eliezer Katan, potpukovnik mr sci med. Jovo Kovačević, general-potpukovnik dr Ivan Kralj, general-potpukovnik dr Hajro Kulenović, pukovnik dr Alfred Nick, general-pukovnik akademik prof. dr Gojko Nikoliš, general-potpukovnik prof. dr sci med. Stanislav Pišćević, glavni i odgovorni urednik i predsednik redakcijskog odbora edicije, pukovnik dr sci vet. med. Jaša Roman, pukovnik akademik prof. dr Miomir Savićević, pukovnik prof. dr sci ph Dragan Stupar i general-major prof. dr Borivoje Vračarić, za knjigu Sanitetska služba u narodnooslobodilačkom ratu Jugoslavije 1941–1945.

Svečanost, na kojoj je uručeno to najviše priznanje saveznog sekretara za narodnu odbranu, održana je 20. decembra 1990. godine u Domu JNA u Beogradu. Priznanja nagrađenima je uručio načelnik Generalštaba oružanih snaga SFRJ, general-pukovnik Blagoje Adžić. U ime nagrađenih zahvalio se potpukovnik doc. dr Vojislav Stojković.

Obrazloženje komisije za dodelu Nagrade „22. decembar“

Skoro četrdeset godina, od potporučnika do admirala, do poslednjeg životnog damara, sve svoje sposobnosti posvetio je admiral *Petar Šimić* Jugoslovenskoj ratnoj mornarici, Jugoslovenskoj narodnoj armiji i našim oružanim snagama. Njegov stvaralački rad bio je najbolji izraz spoja uverenja i akcije, razumevanja suštine našeg koncepta odbrane i uloge čoveka. Humanizam i istinska shvatanja slobode i poznavanje prirode vojne organizacije, predstavljaju osnovu lične evokacije admirala Šimića. Zbog toga je sasvim razumljivo što je on najviše uradio, teorijski i praktično, na području razumevanja i razvijanja ljudskog faktora naše odbrane. Svakom svojom izgovorenom i napisanom rečju, admiral Šimić se istovremeno zalagao za jedinstvo odbrambeno-zaštitnog sistema, jedinstvo rukovođenja i komandovanja oružanim snagama, jedinstvo jugoslovenskog ratišta i oružane borbe.

Admiral Petar Šimić je smatrao da i u najsloženijim uslovima Jugoslovenska narodna armija mora biti sposobna da izvrši svoju ustavnu ulogu, a da ta sposobnost zavisi pre svega od ljudskog činioca i moralno-političkog jedinstva pripadnika Armije. Smatrao je da je to jedinstvo moguće postići na zajedničkim i trajnim vrednostima jugoslovenskog društva, a pre svega na jugoslovenskom patriotizmu, bratstvu naših naroda i narodnosti. Za to jedinstvo admiral Šimić najviše je učinio u poslednjim godinama i mesecima svog vojničkog i revolucionarnog življenja, izrastajući u političara i ličnost velikog autoriteta na celom jugoslovenskom prostoru. Rad i život admirala Petra Šimića ostavili su duboki trag u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, a kao vojnik i političar biće sa poštovanjem zapamćen kod svih jugoslovenskih naroda i narodnosti.

*

Zahvaljujući svestranom vojno-stručnom i političkom obrazovanju, trupnom i životnom iskustvu i izraženim vrlo pozitivnim ljudskim osobinama, general-pukovnik *Aleksandar Spirkovski* je na svim dužnostima postigao veoma zapažene rezultate u radu i uživao veliki ugled među pripadnicima oružanih snaga i u široj jugoslovenskoj javnosti. Lično je kao komandant armije i komandant vojne oblasti doprineo realizaciji krupnih zadataka na planu organizacijsko-formacijskih promena koje su u toku već nekoliko godina. Na svim dužnostima, a naročito na sadašnjoj dužnosti komandanta vojne oblasti, dao je veliki doprinos unapređenju sistema rukovođenja i komandovanja u svim oblastima života i rada sa težištem na punom osposobljavanju mirnodopskih i ratnih komandi, jedinica i štabova za realizaciju zadataka odbrane zemlje od agresije, kao i zaštite ustavnog poretka. Angažovanjem starešina komande oblasti i potčinjenih sastava na težišnim zadacima izgradnje borbene gotovosti, obezbedio je dnevno praćenje stanja u svim sastavima oblasti, pravovremeno reagovanje kako na preventivnom planu, tako i u razrešavanju nastalih problema, i posebno, ličnim angažovanjem, te angažovanjem svojih najbližih saradnika i komandanta jedinica 1. vojne oblasti, već nekoliko godina u ovoj složenoj ekonomskoj i političkoj situaciji u kojoj se nalazi naša zemlja, obezbeđivao je blagovremeno i kvalitetno informisanje starešina i građanskih lica, što je imalo veoma pozitivnog odraza na rad i raspoloženje ljudi. Posebno se isticao na razvijanju konkretne saradnje i koordinacije sa svim strukturna društva u zoni, težišno po onim pitanjima koja su imala naročit značaj za pripremu oružanih snaga i društva za vođenje opštenarodnog odbrambenog rata.

Na svim dužnostima koje je obavljao general-major *Dušan Uzelac* je ispoljavao primeran odnos prema zadacima borbene gotovosti i izgradnji stabilnog moralno-političkog stanja. U sastavima kojima je komandovao poslednjih godina uspešno je izvedeno više složenih zajedničkih taktičkih vežbi, komandno-štabnih ratnih vežbi, pokretnih logorovanja itd. Ukupnim angažovanjem u toku svoje vojničke karijere general Uzelac je dao značajan doprinos, ne samo na osposobljavanju komandi i jedinica za najteže zadatke u ratu i miru, već je principijelnim stavovima, primernim ponašanjem i toleranci-

jom obezbedio visok ugled u armijskom sastavu i društveno-političkim organizacijama u sredinama gde je živeo i radio.

Na odgovornim dužnostima koje je obavljao general-major *Živan Mirčetić* je postigao zapažene rezultate. Poseban doprinos dao je u realizaciji združenih taktičkih vežbi, organizaciji i rukovođenju sa više taktičkih vežbi jedinica RV i PVO iskazujući visok stepen umešnosti i inicijative. Značajno je unapredio rukovođenje i komandovanje jedinica, uvođenjem sistema za automatsku obradu podataka „AS-84“, čijim je korišćenjem ubrzan proces na donošenju odluka, vezanih za aktivnosti i dejstva jedinica RV i PVO. Angažovao se i na popularizaciji vojnog poziva, a posebno na neposrednoj organizaciji vazduhoplovnih manifestacija u više gradova u zoni jedinice kojom je komandovao. Saradnjom sa narodom, školama i radnim organizacijama značajno je doprineo ugledu pripadnika JNA. Pored svega, general Mirčetić izvršava i letačke zadatke, sa posebnom napomenom, da leti na nadzvučnom avionu, u svim meteorološkim uslovima, danju i noću, što doprinosi njegovom ugledu kod potčinjenih starešina.

Kontraadmiral *Đuro Pojer* je ispoljio visok nivo stručnosti i organizatorskih sposobnosti u obavljanju viših i složenijih dužnosti, radi čega je uvek uživao ugled i poštovanje u vojnim kolektivima i sredinama gde je živeo i radio. Naročito se isticao u razvijanju veza armije sa narodom, razvijanju bratstva i jedinstva, razvoju i obogaćivanju koncepcije opštenarodne odbrane na moru, što je posebno značajno za naš jadranski prostor. Isticao se u planiranju i izvođenju brojnih komandno-štabnih i zajedničkih taktičkih vežbi u Vojno-pomorskoj oblasti i dao znatan doprinos na planu sadejstva, saradnje i koordinacije dejstava svih struktura društva. Naročito je značajan njegov doprinos u ostvarivanju sadejstva između pomorskih, kopnenih i vazduhoplovnih snaga.

U toku službovanja u oružanim snagama SFRJ i savesnim dugogodišnjim radom na svim dužnostima, te primernim odnosom prema zadacima, pukovnik *Vladimir Božičević* je ostvario značajne rezultate na jačanju moralno-političkog stanja, bratstva i jedinstva i ukupnoj izgradnji borbene gotovosti jedinica, komandi, ustanova i štabova oružanih snaga. Uspešno je obavljao mnoge značajne dužnosti u oružanim snagama, nastavničke i komandne u vojnim akademijama, kao i dužnosti

u štabovima Teritorijalne odbrane. Poseban uticaj, pukovnik Božičević je ispoljio na planu unapređenja organizacije i metode rada štaba Teritorijalne odbrane, čime je znatno porasla operativnost i efikasnost sistema rukovođenja i komandovanja. U dužem periodu, principijelno i argumentovano se suprotstavljao razbijanju jedinstvenog rukovođenja i komandovanja oružanim snagama od strane zagovornika i nosioca rušenja SFRJ i stvaranja republičkih armija.

*

Najnovija knjiga pukovnika u penziji, *Aleksandera Razingara, Elektronsko izviđanje i maskiranje* predstavlja svojevrsnu sintezu saznanja do kojih je autor došao vlastitim naučno-istraživačkim radom i angažovanjem u zadnjih nekoliko godina. Pored standardnog i visokostručnog prilaza, knjiga sadrži obilje formulacija, naznaka i hipoteza koje bi valjalo dalje istraživati. Ove ideje su podržane indikatorima i jednostavnim logičnim modelima i predstavljaju originalan naučni doprinos autora oblasti elektronskog izviđanja i maskiranja i veliki izazov za sve sadašnje i buduće istraživače u ovoj oblasti. Posebno ističemo dve bitne karakteristike ovog dela koje najočitije odslikavaju autora kao naučnika, pisca i priznatog pedagoga. Prva se odnosi na način prezentacije spoznatog i hipotetičkog. I jedno i drugo pisano je jasnim i razumljivim jezikom u kojem obilje matematičkih relacija i odnosa ne ostavlja ravnodušnim i obeshrabrenim ni čitaoca koji tim odnosima ne vlada, ni dobrog poznavaoца materije, koju ova knjiga obrađuje. Druga karakteristika odnosi se na relativnu sveobuhvatnost dela u kojem se vrlo slojevito, a ipak konzistentno, zahvata široka lepeza problema elektronskog izviđanja i maskiranja, od tehnike elektronskog osmatranja i vođenja ubojnih sredstava, do vidova, sadržaja i metoda zaštite i maskiranja od elektronskih dejstava.

*

Knjiga potpukovnika doc. dr *Vojislava Stojkovića, Tehnologija vojnog obrazovanja* zahvata široku oblast teorije i prakse unutrašnje organizacije nastave u vojnim školama i

komandama. Polazeći od specifičnosti vojnog obrazovanja, autor koristi interdisciplinarni pristup istraživanju. Posebna vrednost knjige je, što je u njoj zastupljen optimalan sklad teorijskog i empirijskog dela. Empirijsku građu autor je prikupio sistematskim obimnim istraživanjem na uzroku u vojnim školama i akademijama pomoću desetak instrumenata i tehnika specijalno izrađenim za realizaciju postavljenog cilja.

U knjizi *Tehnologija vojnog obrazovanja* autor na originalan način razmatra ciljeve vaspitanja i obrazovanja i uspešno ih konkretizuje do nivoa operativnih i u praksi realizovanih zadataka. Takav pristup je koristio i u prikazu implikacija naučno-tehničke revolucije na vojno vaspitanje i obrazovanje. Praktična vrednost knjige je u tome što će pomoći nastavnicima vojnih škola i drugim starešinama da unaprede planiranje, organizaciju, vaspitanje i izvođenje obuke u Jugoslovenskoj narodnoj armiji.

*

Potpukovnik dr *Nikola Vujanović* je na osnovu sopstvenih istraživanja, svog dosadašnjeg naučnog i stručnog rada, ostvarenih rezultata iz ove oblasti u nas i u svetu, u knjizi *Teorija pouzdanosti tehničkih sistema* obradio sve aspekte potrebne za razmatranje pouzdanosti savremenih složenih tehničkih sistema. Knjiga je podeljena u tri dela. Prvi deo daje jedan kompletan i veoma pregledan prikaz teorijskih osnova pouzdanosti, čije razmatranje predstavlja preduslov za bilo kakvo ozbiljnije bavljenje ovom problematikom. Drugi deo posvećen je pouzdanosti u procesu konstruisanja i u njemu autor daje neka originalna gledanja na osnovne principe konstruisanja, pri čemu je osnovna ideja da se pouzdanost u ovoj fazi mora razmatrati kao merljiv konstrukcioni parametar. Treći deo knjige bavi se problemima pouzdanosti sa stanovišta održavanja.

Knjiga *Teorija pouzdanosti tehničkih sistema* je na visokom nivou, kako po sadržaju, tako i po kvalitetu i sistematičnosti izlaganja, preglednosti i opštoj organizaciji teksta. Ova knjiga je od velike koristi za sve koji treba da stiču znanja iz ove oblasti, ali i za one koji se već bave ovim poslom, jer sadrži niz teorijskih novina koje je autor proverio u praksi.

Poseban značaj knjiga ima za stručnjake koji rade na zadacima neposredno ili posredno vezanim za područje pouzdanosti i to ne samo u jedinicama i ustanovama JNA, već i šire.

*

Pukovnik *Ivan Katalinić* dip. inž. i građansko lice na službi u JNA mr *Krešimir Bubić* dipl. inž., dobitnici su nagrade za uspešnu realizaciju razvoja *Dva nova rešenja morskih mina*, usvojenih u naoružanje Ratne mornarice oružanih snaga SFRJ. Uspešnom realizacijom razvoja tih mina obezbeđena je zahtevana efikasnost zaprečavanja mora i unutrašnjih plovnih puteva, čime je obezbeđen nov kvalitet u zaštiti našeg akvatorija. Mine su originalna rešenja realizovana na bazi vlastitog istraživanja, specifične konstrukcije, a rešenje je takvo da omogućava razvoj novih vrsta i tipova mina.

Autori su uspešnom realizacijom tih mina, svojim originalnim rešenjem obezbedili nov kvalitet ukupnog efekta na cilju, koji se ogleda u: a) povećanju dubine miniranja protiv površinskih brodova i podmornica, b) efikasnom protivdesantnom miniranju u plitkim vodama, međuotočnim prolazima, lukama i unutrašnjim plovnim putevima, c) novom kvalitetu udara i žilavosti na razminiranje, i d) unifikaciji mina i sklopova.

Autor nove filozofije i koncepcije rešenja mina je pukovnik *Ivan Katalinić*, a autor idejnog rešenja i realizacije paljbenog sistema je mr *Krešimir Bubić*.

*

Doktorska disertacija pukovnika dr sci med. *Miroslava Miletića*, *Organizacija ranog otkrivanja poremećaja zdravlja aktivnih vojnih lica* je originalno i celovito naučno delo proisteklo iz višegodišnjeg sistematskog istraživanja modela aktivne zdravstvene zaštite aktivnih vojnih lica kojim se omogućava rano i aktivno otkrivanje početnih poremećaja njihovog zdravlja i kontinualno praćenje i proučavanje štetnih faktora povezanih sa aktuelnim zdravstvenim stanjem aktivnih vojnih lica. Originalnost rada je, pre svega, u tome što se otkriveni početni poremećaji zdravlja, mogu stepenovati u odnosu na sposobnost za službu u JNA. Ovim je učinjen

značajan korak u organizaciji sanitetske službe i utvrđivanju uzročno-posledičnih veza pokazatelja zdravstvenog stanja aktivnih vojnih lica i njihove radne sposobnosti, uticaja faktora rizika i ranu pojavu i brzinu razvoja pojedinih značajnih oboljenja. Tim modelom stvorena je mogućnost za formiranje kompjuterizovane baze podataka za svakog starešinu u kojoj bi se kontinualno registrovale i pratile promene zdravstvenog stanja i veza između mernih faktora rizika i utvrđenih oboljenja. Novi model razrađen je na osnovu višegodišnjih istraživanja i rezultata dobijenih za više od 30.000 starešina. Omogućava plansko i sistematsko sprovođenje potrebnih preventivnih mera i predstavlja osnovu za prospektivna istraživanja hroničnih degenerativnih oboljenja, faktora rizika i ostalih činilaca koji utiču na radnu i borbenu gotovost naših starešina.

*

Četvorotomnu ediciju *Sanitetska služba u narodnooslobodilačkom ratu Jugoslavije 1941–1945.* pisali su 21 autor, medicinski radnici, učesnici narodnooslobodilačkog rata i posleratni rukovodioci sanitetske službe JNA, akademici, istaknuti profesori, istoričari i publicisti. Izuzetnu vrednost ove edicije predstavljaju istorijski podaci koji kazujući o nastanku, razvoju i radu sanitetske službe u toku narodnooslobodilačkog rata, istovremeno obogaćuju i upotpunjuju istinu o karakteru naše narodnooslobodilačke borbe i revolucije u celini, o herojskoj epopeji i stradanjima, o naporima i žrtvama, o humanizmu i stremljenjima našeg pokreta za nacionalno i socijalno oslobođenje naših naroda. Obilje autentičnih podataka, dragocenih iskustava i činjenica uspešno je otrgnuto od zaborava i dato sadašnjim i budućim generacijama kao istorijsko svedočanstvo o svemu što je sanitetska služba činila od prvih partizanskih akcija do završnih operacija naše armije za oslobođenje Jugoslavije.

Tek kroz ovu ediciju mogu se sagledati ogromne žrtve koje je sanitetska služba dala časno izvršavajući svoje obaveze i dužnosti u lečenju ranjenika i bolesnika. Tako, pored podataka o broju učesnika, navodi se, da je u toku narodnooslobodilačke borbe živote dalo preko 550 lekara, farmaceuta i studenata medicine. Poginuo je veliki broj srednjemedicin-

skog osoblja a među njima samo bolničarki blizu 3.800 od kojih je 1.950 bilo mlađih od 20 godina. Podatak da je sanitetska služba dala 44 narodna heroja i da su dve bolnice odlikovane Ordenom narodnog heroja (Centralna bolnica Vrhovnog štaba NOV i POJ i bolnica u Petrovoj Gori), ubedljivo govori o podvizima i žrtvovanju pripadnika sanitetske službe. Autori ovog dela saglasili su se da novčani iznos Nagrade „22. decembar“ poklone Domu zdravlja u Bosanskom Petrovcu, za uspomenu na mesto gde su septembra 1942. godine partizanski lekari na slobodnoj teritoriji, održali svoj *prvi kongres*, na kome se još više organizaciono učvršćuju i određuju doktrinarne principe lečenja ranjenika i bolesnika.

S U M M A R Y

THE „22. DECEMBAR“ PRIZE

On the occasion of the Yugoslav People's Army Day, the Federal Secretary for National Defence, Army General Veljko Kadijević, awarded the „22. decembar“ Prize to the most deserving creators in 1990. The awarded were paid tribute for their extraordinary successes in command and control over units of our Armed Forces, and for the best accomplishments in the domains of the art of war, social and technical sciences, in the fields of inventions or technological sophistications, and in the domains of medical-biological sciences and of history of medicine. The „22. decembar“ Prize was this year awarded also for the lifework.

The Prize was awarded:

- 1) for the lifework to Admiral Petar Šimić, posthumously;
- 2) for extraordinary successes in command and control, to Colonel General Aleksandar Spirkovski, Major General Dušan Uzelac, Major General Živan Mirčetić, Rear Admiral Đuro Pojer, and Colonel Vladimir Božičević;
- 3) in the art of war domain, to Colonel, retd, Eng Aleksander Razingar, for the book *Elektronsko izviđanje i maskiranje* (Electronic reconnaissance and camouflage);
- 4) in the domain of social sciences, to Lt. Colonel D Sc Vojislav Stojković, for the book *Tehnologija vojnog obrazovanja* (Technology of military education);
- 5) in the domain of technological sciences, to Lt. Colonel D Sc Nikola Vujanović, for the book *Teorija pouzdanosti tehničkih sistema* (Theory of reliability of technical systems);
- 6) in the domain of technological innovations and inventions, to Colonel Eng Ivan Katalinić, and M Sc Krešimir Bubljić, civilian employee in the YPA, for their technological sophistication of combat equipment;
- 7) in the domain of medical and biological sciences, to Colonel D Sc med. Miroslav Miletić, for his doctor's dissertation *Organizacija ranog otkrivanja*

poremećaja zdravlja aktivnih vojnih lica) (Organization of early detection of health disorders with active Army members);

8) in the domain of history of medicine, to the group of 21 authors – Colonel Nikola Anić, scientific advisor; Lieutenant General Prof. D Sc Bogoljub Arsić; Colonel Dr Saša Božović; Major General Dr Žarko Cvetković; Lieutenant General Prof. D Sc Đorđe Dragić; Colonel Prof Sc Mihajlo Funtek; Prof. D Sc med. Vera Gavrilović; Colonel Prof. D Sc Miodrag Jašović; Colonel M Sc ph Eliezer Katan; Lt. Colonel M Sc med. Jovo Kovačević; Lieutenant General Dr Ivan Kralj; Lieutenant General Dr Hajro Kulenović; Colonel Dr Alfred Nick; Colonel General Prof. D Sc Gojko Nikoliš, Academician; Lieutenant General Prof. D Sc med. Stanislav Pišćević, the Chief and Responsible Editor and the Chairman of the Editorial Board of the Edition; Colonel D Sc vet. Jaša Roman; Colonel Prof. D Sc Miomir Savićević Academician; Colonel Prof. D Sc ph Dragan Stupar; Major General Prof. D Sc Borivoje Vračarić; and Lt. Colonel Dr Vojislav Stojković – for the book *Sanitetska služba u Narodnooslobodilačkom ratu Jugoslavije 1941–1945* (Medical Service in the National Liberation War of Yugoslavia 1941–45).

The ceremony of handing this highest recognition on the part of Federal Secretary for National Defence was held in the YPA Club in Belgrade on December 20 th, 1990. The Prize was handed to the awarded by the Chief of the General Staff of the Armed Forces of SFRY, Colonel General Blagoje Adžić. Appreciation and thanks on behalf of the awardees were expressed by Lt. Colonel Dr Vojislav Stojković.

R É S U M É

PRIX „22. DECEMBRE“

A l'occasion du Jour de l'Armée Populaire Yougoslave, Le Secrétaire fédéral à la défense nationale, général d'armée Veljko Kadijevic, a remis le Prix 22. Décembre aux créateurs les plus agiles en 1990. Avec cela on a reconnu les mérites aux lauréats pour leurs succès dans le domaine de commandement des unités des forces armées et pour les réalisations dans le domaine de l'art de guerre, des sciences sociales et techniques, des innovations, des sciences biológico-médicales et de l'histoire de médecine.

Cette année aussi on a remis le prix le pour l'oeuvre de la vie.

Les lauréats sont:

- 1) pour l'oeuvre de la vie, posthum – amiral Petar Simic;
- 2) pour les succès extraordinaires dans le domaine de commandement – général de corps d'armée Aleksandar Spirkovski, général de brigade Dusan Uzelac, général de brigade Zivan Mircetic, contreamiral Djuro Pojer et colonel Vladimir Božićević;
- 3) dans le domaine de l'art de guerre, colonel en retraite Aleksander Razinger, dipl. ing. pour le livre *Elektronsko izviđanje i maskiranje* (Eclairage et camouflage électronique);
- 4) dans le domaine des sciences sociales, lieutenant-colonel dr. Vojislav Stojkovic pour le livre *Tehnologija vojnog obrazovanja* (Technologie de l'éducation militaire);

5) dans le domaine des sciences technique, lieutenant-colonel dr. Nikola Vujanovic pour le livre *Teorija pozdanosti tehničkih sistema* (Théorie de sûreté des systèmes techniques);

6) dans le domaine des inovations et des recherches – colonel Ivan Katalinic, dipl. ing. et civil au service de l'armée mr. Kresimir Public pour les résultats communs concernant amélioration des moyens de combat;

7) dans le domaine des sciences biologico-médicales, colonel dr. sci. med. Miroslav Miletic, pour la dicertation sous le titre *Organizacija ranog otkrivanja poremećaja zdravlja aktivnih vojnih lica* (Organisation de la découverte de début de la perturbation de la santé des militaires de carrière);

8) dans le domaine de l'histoire de médecine, un groupe de 21 auteurs – colonel Nikola Anic, conseiller scientifique, général de division prof. dr. Bogoljub Arsic, colonel dr. Sasa Bozovic, général de brigade dr. Zarko Cvetkovic, général de divison prof. dr. Djordje Dragic, colonel prof. dr. Mihajlo Funtek, prof. dr. sci. med. Vera Gavrilovic, colonel prof. dr. Miodrag Jasovic, colonel prof. dr. Marjan Juznic, colonel dr. Georgi Kamcevski, colonel mr. ph. Eliezer Katan, lieutenant-colonel mr. sci. med. Jovo Kovacevic, général de division dr. Hajro Kulenovic, colonel dr. Alfred Nick, général de division Ivan Kralj, général de corps d'armée académicien prof. dr. Gojko Nikolis, général de divison prof. sci. med. Stanislav Piscevi, rédacteur en chef et président du groupe de rédaction de l'édition, colonel dr. sci. vet. med. Jasa Roman, colonel académicien prof. Dr. Miomir Savicevic, colonel prof. sci. ph. Dragan Stupar, lieutenant-colonel dr. Vojislav Stojkovic et général de brigade prof. dr. Borivoje Vracaric, pour le livre *Sanitetska služba u narodnooslobodilačkom ratu Jugoslavije 1941 – 1945*) (Le service de santé pendant la guerre de libération nationale yougoslave 1941 – 1945).

La célébration a été honorée par le général de corps d'armée, chef d'Etat-major général des forces armées de la RSFY, qui a remis le prix aux lauréats le 20 décembre 1990. Au nom des lauréats, le mot de remerciement a été prononcé par le lieutenant-colonel Vojislav Stojkovic.

РЕЗЮМЕ

НАГРАДА „22. ДЕКАБРЯ“

В связи с Днем Югославской народной армии союзный секретарь по народной обороне генерал армии Велько Кадиевич удостоил Награды „22 декабря“ самых заслуженных создателей в 1990 г. Этим награжденные получили признание за исключительные успехи в управлении и командовании войсками наших Вооруженных сил и за лучшие достижения в области военного искусства, общественных и технических наук, изобретательства или технических совершенствований, медико-биологических наук и истории медицины. В этом году Награда „22 декабря“ присвоена и за дело жизни.

Наград удостоены:

- 1) За дело жизни, посмертно – адмирал Петар Шимич;
- 2) За исключительные успехи в управлении и командовани – генерал-полковник Александр Спировски, генерал-майор Душан Узелац, генерал-

майор Живан Мирчетич, контр-адмирал Джуро Поер и полковник Владимир Божичевич;

3) В области военного искусства – полковник в отставке Александер Разингар, дипл. инж., за книгу *Электронная разведка и маскировка*;

4) В области общественных наук – подполковник д-р Воислав Стойкович за книгу *Технология военного образования*;

5) В области технических наук – подполковник д-р Никола Вуянович за книгу *Теория надежности технических систем*;

6) В области технических совершенствований и изобретений – полковник Иван Каталинич, дипл. инж и гражданское лицо, служащее в ЮНА канд. наук Крешимир Бублич за совместное совершенствование боевых средств;

7) В области медико-биологических наук – полковник доц. д-р мед. наук Мирослав Милетич за докторскую диссертацию под названием *Организация раннего обнаружения нарушений здоровья кадровых офицеров*;

8) В области истории медицины – группа из 22-х авторов – полковник Никола Анич, научный советник, генерал-подполковник проф. д-р Боголюб Арсич, полковник д-р Саша Божович, генерал-майор д-р Жарко Цветкович, генерал-подполковник проф. д-р Джордже Драгич, полковник проф. д-р Михайло Фунтек, проф. д-р мед. наук Вера Гаврилович, полковник проф. д-р Миодраг Яшович, полковник проф. д-р Марьян Южнич, пуковник д-р Георги Камчевски, полковник канд. фарм. наук Элизер Катан, подполковник канд. мед. наук Йово Ковачевич, генерал-подполковник д-р Иван Краль, генерал-подполковник д-р Хайро Куленович, полковник д-р Алфред Ник, генерал-полковник академик проф. д-р Гойко Николиш, генерал-подполковник проф. д-р мед. наук Станислав Пишчевич, главный и ответственный редактора и председатель Редакционной коллегии издания полковник д-р вет. и мед. наук Яша Роман, полковник академик проф. д-р Миомир Савичевич, полковник проф. д-р фарм. наук Драган Ступар и генерал-майор проф. д-р Боривое Врачарич за книгу *Санитарная служба в народно-освободительной войне Югославии 1941–1945*.

Торжественное мероприятие в связи с вручением высшего признания союзного секретаря по народной обороне состоялось 20 декабря 1990 года в Доме ЮНА в Белграде. Признания награжденным вручил начальник Генштаба Вооруженных сил СФРЮ генерал-полковник Благое Аджич. От имени награжденных благодарность принес подполковник Воислав Стойкович.